

มะตูม ต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้า

ที่มา : <https://www.matichonweekly.com>

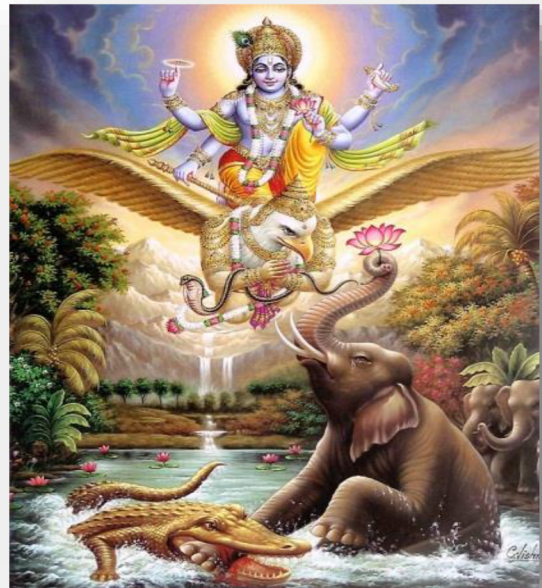

ต้นมะตูมเกิดจากพระแสงตรีซึ่งเป็นอาวุธประจำของพระนารายณ์ (พระวิษณุ) ที่ทรงปักลงบนพื้นดินแล้ว อธิษฐานให้กลายเป็นต้นไม้ ใช้เป็นหลักมัดช้างที่มีฤทธิ์มาก ชื่อเอกทันต์จนพ่ายแพ้ต่อพระองค์

ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์จึงมีการนำใบมะตูมมาใช้ในพิธีต่าง ๆ พระมหากษัตริย์จะพระราชทานใบมะตูมในงานพระราชพิธี อาทิ พิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พิธีสมรสพระราชทาน พระบรมวงศานุวงศ์เข้าเฝ้าเพื่อเจริญพระชนมพรรษา หรือเอกอัครราชทูตไทยกราบถวายบังคมลาไปปฏิบัติราชการในต่างประเทศ เป็นต้น

มะตูมเป็นสมุนไพรรักษาแก้ของอินเดียซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรมะตูมนี้ และเป็นไม้มงคลของศาสนาฮินดูหรือศาสนาพราหมณ์ อีกทั้งเป็นต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ของพระศิวะ (พระอิศวร) ด้วยใบมะตูมมีลักษณะเป็น ๓ แฉกคล้ายตรีศูลอาวุธของพระอิศวรหรือหมายถึงตรีเพท คือ พระวิษณุ พระอิศวร และพระพรหม ในความเชื่อของศาสนาฮินดูก็ได้

เมื่อมีการบูชาพระศิวะจะต้องนำใบมะตูมมาถวายพร้อมกับท่องมนต์หรือวางไว้ใต้ตำรา วัดในศาสนาฮินดูที่บูชาพระศิวะนิยมปลูกต้นมะตูมไว้ ห้ามไม่ให้ตัดโค่นความเชื่อนี้สืบทอดมาถึงพวกควาญช้าง มีตำนานเล่าว่า

ที่มา : <http://divinedarshan.blogspot.com>

ที่มา : <https://www.technologychaoban.com>

มะตูมเป็นต้นไม้ที่ขึ้นกระจายอยู่ทั่วไปในป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง เป็นต้นไม้ประจำจังหวัดชัยนาท คนโบราณเชื่อว่า ใบมะตูมป้องกันภูตผีปีศาจและเสนียดจัญไรได้ จึงเป็นต้นไม้สำคัญชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกไว้บริเวณบ้านเพื่อเป็นสิริมงคล

หมอยาสมัยก่อนมักจะปลูกมะตูมไว้ตามบ้านเพื่อใช้ทำ ยาโดยนำทุกส่วนทั้งผลอ่อน ผลแก่ ผลดิบ ผลสุก ดอก ใบ ราก เปลือก แก่น ไปทำยาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นยาอบ ยาต้ม ยาลูกกลอน ใช้รักษาอาการเจ็บป่วยเกี่ยวกับท้องไส้ ตับ

คอ ปอด และหัวใจ เช่น ท้องเสีย ท้องผูกริดสีดวง ไข้ แก้กี้บหลัง กี้บเอว ร้อนใน หนาวใน แก้กลม แก้กปวด แก้กัวบวม แก้ก้อบหืด เบาหวาน ด้วยสรรพคุณมากมายเหล่านี้ คนโบราณจึงมีตำนานขึ้นมาบอกเล่าให้ลูกหลานรักษาสืบทอด ต้นไม้ชนิดนี้ต่อ ๆ กันมา

ที่มา : สุภาภรณ์ ปิติพร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์เทพเจ้า. หมอชาวบ้าน. ๓๘(๔๕๒), หน้า ๑๓.